

Referenčný rámec: piata výzva na predkladanie návrhov

Iniciatíva mestských inovačných opatrení

16. 9. 2019 – 12. 12. 2019

Obsah

1	Úvod	3
2	Oprávnené správne orgány – Kto sa môže uchádzať	4
2.1	Prvá kategória:	5
2.2	Druhá kategória	7
2.3	Spoločné požiadavky pre oprávnené správne orgány	8
3	Tematický okruh pre piatu výzvu na predkladanie návrhov	9
3.1	KVALITA OVZDUŠIA	11
3.2	OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO	14
3.3	KULTÚRA A KULTÚRNE DEDIČSTVO	16
3.4	DEMOGRAFICKÁ ZMENA.....	18
4	Princíp financovania	22
5	Tvorba a príprava projektu.....	23
5.1	Partnerstvo pre UIA	23
5.2	Činnosti projektu.....	25
5.3	Rozpočtové položky a oprávnené výdavky	25
5.4	Doplňujúce úvahy: verejné obstarávanie audit a štátna pomoc	26
6	Proces podávania žiadostí.....	27
7	Výberový proces.....	28
7.1	Kontrola oprávnenosti	28
7.2	Strategické hodnotenie.....	30
7.3	Operatívne hodnotenie.....	31
7.4	Hodnotiaci bodovací systém	31
8	Ako získať pomoc	31
9	Kľúčové dátumy.....	32

1 Úvod

Ako sa uvádza v článku 8 nariadenia EFRR¹, môže EFRR podporovať inovačné kroky v oblasti udržateľného rozvoja miest. V rámci toho spustila Európska komisia iniciatívu pod názvom mestské inovačné opatrenia (UIA) s cieľom definovať a odskúšať nové riešenia, ktoré sa zaoberajú otázkami týkajúcimi sa trvalo udržateľného rozvoja miest a majú význam na úrovni Únie.

Hlavným cieľom iniciatívy UIA je preto poskytnúť správnym orgánom v celej Európe priestor a prostriedky na odskúšanie odvážnych a nevyskúšaných nápadov, ktoré riešia vzájomne prepojené problémy a zistiť, ako reagovať na zložitosť reálneho života. Projekty, ktoré budú podporované, musia byť inovačné, kvalitné, navrhnuté a realizované za účasti kľúčových zúčastnených strán, orientované na výsledok a prenosné.

Správne orgány by sa mali chopiť príležitosti, ktorú ponúka iniciatíva UIA, prejsť od „normálnych projektov“ (ktoré by mohli byť financované prostredníctvom „tradičných“ zdrojov financovania vrátane bežných programov EFRR) a zariskovať pri premene ambiciózných a kreatívnych nápadov do prototypov, ktoré sa dajú odskúšať v reálnom mestskom prostredí. Inými slovami, iniciatíva UIA môže podporiť pilotné projekty, ktoré sú príliš riskantné na to, aby boli financované z tradičných zdrojov financovania za predpokladu, že sú vysoko inovačné a experimentálne.

Iniciatíva UIA má celkový rozpočet EFRR vo výške približne 372 miliónov EUR.

Projekty UIA sa budú vyberať prostredníctvom ročných výziev na predloženie návrhov od roku 2015 až do roku 2020 týkajúcich sa jednej alebo viacerých tém navrhnutých Komisiou. Každý projekt môže získať zo spolufinancovania EFRR až 5 miliónov EUR. Realizácia projektu by mala prebehnúť najneskôr do 3 rokov². Pre projekty UIA neexistuje ideálna výška rozpočtu. Avšak v prípade malých projektov (t. j. menej ako 1 milión EUR podľa požiadavky EFRR) je menšia pravdepodobnosť, že budú vybrané, pretože budú vedieť ťažšie dokázať, že ich opatrenia sú dostatočné na vytvorenie zmysluplných záverov. Vzhľadom na to by mali projekty, vrátane značných investičných nákladov, najmä na konci obdobia realizácie, preukázať, že náklady spĺňajú účel a sú riadne odôvodnené.

¹ Nariadenie Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EÚ) č. 1301/2013:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1301&from=EN>

² Vo výnimočných a odôvodnených prípadoch môžu byť projekty predĺžené o maximálne 1 rok (viac informácií je uvedených v Pokynoch UIA).

Iniciatíva UIA je nástrojom Európskej únie a riadi ju generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre regionálnu a mestskú politiku v rámci nepriameho hospodárenia. Na účely zavedenia iniciatívy určila Komisia za poverený subjekt oblasť Hauts-de-France³. Na riadenie iniciatívy bol zriadený stály sekretariát (PS).⁴

Vzhľadom na súčasný referenčný rámec vyzýva poverený subjekt oprávnené správne orgány na predloženie návrhov projektov v rámci piatej výzvy na predkladanie návrhov projektov. Tejto výzve na predkladanie návrhov bol pridelený indikatívny rozpočet vo výške 50 miliónov EUR.

Týmto dokumentom sa stanovujú požiadavky a proces, ktoré sa budú dodržiavať pri piatej výzve na predkladanie návrhov. Je nutné ho čítať spolu s Pokynmi UIA a pokynmi na vyplnenie formulára žiadosti, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke UIA a aktualizované v rámci piatej výzvy na predkladanie návrhov.

2 Oprávnené správne orgány – Kto sa môže uchádzať

Článok 2 UIA stanovuje, že o podporu na predkladanie projektov UIA môžu žiadať nasledovné správne orgány:

- Prvá kategória: Každý správny orgán miestnej administratívnej jednotky definovanej podľa stupňa urbanizácie ako veľkomesto, mesto či mestská časť s aspoň 50 000 obyvateľmi.
- Druhá kategória: Akékoľvek združenie alebo skupina správnych orgánov miestnych administratívnych jednotiek definovaných podľa stupňa urbanizácie ako veľkomesto, mesto či mestská časť, kde je celkový počet obyvateľov aspoň 50 000. To môže zahŕňať cezhraničné združenia alebo zoskupenia, združenia alebo zoskupenia v rôznych regiónoch a/alebo členských štátoch.

Iba oprávnené správne orgány, ako sú definované v článku 2 delegovaného aktu, môžu podať prihlášku v rámci výzvy UIA na predkladanie návrhov projektov.

Definícia miestnych administratívnych jednotiek (LAU), ako aj rozdelenie podľa stupňa⁵ urbanizácie a údaje o počte obyvateľov sú založené na informáciách poskytnutých v **porovnávacjej tabuľke UIA „EU-**

³ Predtým región Nord-Pas de Calais.

⁴ Informácie a kontaktné údaje stáleho sekretariátu nájdete tu:

<http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

⁵ Definícia miestnych administratívnych jednotiek a stupňa urbanizácie sú k dispozícii tu:

28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018)⁶. Aj napriek tomu, že Eurostat vydal aktuálnejšiu porovnávaciu tabuľku, neobsahuje informácie pre všetky členské štáty EÚ, tieto obsahuje iba **porovnávacia tabuľka UIA „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018).** To je dôvod prečo túto tabuľku použije na kontrolu oprávnenosti stály sekretariát UIA ako hlavný referenčný dokument. Žiadatelia by sa mali na overenie svojej oprávnenosti obrátiť na túto porovnávaciu tabuľku a poskytnúť informácie o LAU v rámci svojich administratívnych hraníc a údaje o počte obyvateľov. V prípade, že aktuálnejšie tabuľky Eurostatu alebo nové údaje o počtoch z národných štatistických úradov ukážu výraznú zmenu v situácii týkajúcej sa oprávnenosti žiadateľa (napr. LAU predtým považovaná za vidiecku je teraz podľa stupňa urbanizácie považovaná za mestskú), sa žiadateľovi pred podaním prihlášky odporúča kontaktovať stály sekretariát s cieľom preveriť jeho oprávnenosť.

Podrobnejšie doplňujúce informácie o oprávnenosti správnych orgánov sú uvedené v nasledujúcich bodoch.

2.1 Prvá kategória:

- Obce/magistráty, ktorých administratívne hranice zodpovedajú jednej LAU. V tomto prípade LAU musí byť klasifikovaná ako veľkomesto, mesto a mestská časť v závislosti od stupňa urbanizácie (kód 1 a/alebo 2 v porovnávacíj tabuľke – stĺpec Stupeň urbanizácie) a mať aspoň 50 000 obyvateľov
- Obce/magistráty, ktorých administratívne hranice obsahujú niekoľko LAU. Ide o obce/magistráty v Portugalsku, Veľkej Británii, Írsku, Grécku, Malte a Lotyšsku, kde definícia Eurostatu pre LAU nezodpovedá definícii obce/magistrátu, ale infra-obecným jednotkám (farnostiam) alebo štatistickým jednotkám (volebným okrskom). V tomto prípade môže byť obec/magistrát oprávnený iba vtedy, ak má celkovo 50 000 obyvateľov a ak väčšina (viac ako 50 %) obyvateľov žije v LAU klasifikovaných ako veľkomestá, mestá či mestské časti podľa stupňa urbanizácie (kód 1 a/alebo 2 v porovnávacíj tabuľke – stĺpec Stupeň urbanizácie)

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation.

⁶ Porovnávaciu tabuľku UIA „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018) si možno prevziať z príslušnej stránky na predkladanie návrhov na webovom sídle UIA. Upozorňujeme, že táto tabuľka bola vytvorená špeciálne pre piatu výzvu na predkladanie návrhov na základe informácií v porovnávacíj tabuľke Eurostatu „LAU – NUTS 2016, EÚ-28 a EZVO/dostupné kandidujúce krajiny“ (2018) a v porovnávacíj tabuľke Eurostatu „LAU – NUTS 2016, EÚ-28 a EZVO/dostupné kandidujúce krajiny“ (2017). Vzhľadom na to vezmite na vedomie, že pre FR a PT sú v hárku dve tabuľky, zatiaľ čo pre ostatné členské krajiny sú informácie konsolidované do jednej tabuľky na krajinu.

- Organizované aglomerácie, ktorými sú združenia/zoskupenia správnych orgánov spĺňajúce tieto kritériá:
 - Mali by byť oficiálne uznané ako úroveň miestnej samosprávy (odlišná od regionálnej a provincijnej úrovne) podľa vnútroštátnych právnych predpisov s povinnosťou pre obce/magistráty pripojiť sa k suprakomunálnej organizácii (preto v tejto kategórii nie sú zahrnuté združenia, ktoré sú dobrovoľné na konkrétny účel a/alebo s obmedzeným trvaním).
 - Mali by sa skladať iba z obcí/magistrátov (preto v tejto kategórii nie sú zahrnuté združenia zahŕňajúce iné inštitúcie, ako sú univerzity, obchodné komory atď.).
 - Mali by mať osobitné právomoci, ktoré stanovujú vnútroštátne právne predpisy, prenesené zo strany obcí zapojených do oblastí politiky, ktoré sú relevantné pre projekt UIA. Združenia majú poskytnúť presný odkaz na vnútroštátny právny rámec. Organizovaná aglomerácia musí mať výhradné kompetencie pre navrhovanie a implementáciu v oblastiach politiky, ktoré sú pre projekt UIA relevantné
 - Mali by mať konkrétnu politickú (s nepriamym zastúpením zainteresovaných obcí) a administratívnu (školený personál) štruktúru.

Príkladmi organizovaných aglomerácií v rámci iniciatívy UIA sú:

- Francúzsko: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération a Communautés de Communes, Etablissements Publics Territoriaux
- Taliansko: Città Metropolitane a Unione di Comuni
- Nemecko: Landkreis
- Španielsko: Mancomunidades a Area Metropolitana Barcelona
- Veľká Británia: Combined Authorities
- Portugalsko: Comunidades Intermunicipais (CIM)

Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS), ktorého partnerstvá tvoria iba správne orgány (ako sú definované vyššie) a s osobitnými kompetenciami pre navrhovanie a implementáciu politik relevantných pre výzvu UIA, sa považujú za organizované aglomerácie, a preto sa môžu uplatňovať v rámci výzvy UIA na predkladanie návrhov ako hlavné alebo pridružené správne orgány. EZÚS, ktorých partnerstvá zahŕňajú aj iné organizácie (napr. členské štáty, regionálne orgány, združenia, univerzity atď.) sa nepovažujú za organizované aglomerácie a nemôžu sa uplatňovať ako hlavné alebo pridružené

správne orgány, ale môžu sa pripojiť ako poskytovatelia služieb do návrhu predloženého oprávnenými mestským orgánom.⁷

V rámci iniciatívy UIA sa organizované aglomerácie považujú za jeden správny orgán zastupujúci všetky zapojené obce/magistráty. Z tohto dôvodu musí byť v návrhu projektu, ktorý predkladá organizovaná aglomerácia táto uvedená ako hlavný správny orgán.

Na účely overenia oprávnenosti organizovaných aglomerácií bude PS kontrolovať, či je celkový počet obyvateľov aspoň 50 000 a či väčšina (viac ako 50 %) obyvateľov žije v LAU v rámci danej aglomerácie, ktoré sú klasifikované ako veľkomestá, mestá či mestské časti v závislosti od stupňa urbanizácie.

2.2 Druhá kategória

Akokoľvek združenie správnych orgánov (národné/regionálne združenia správnych orgánov, územné dohody, rozvojové okresy atď.), ako aj jednotlivé správne orgány bez formálnych dohôd o spolupráci, ale ochotné podať žiadosť spoločne v rámci iniciatívy UIA, nemôžu podať žiadosť ako jeden správny orgán.

Musia si spomedzi zapojených obcí/magistrátov určiť hlavný správny orgán (MUA) a menovať ostatné za pridružené správne orgány (AUA).

Na to, aby boli oprávnené, musia byť všetky zapojené správne orgány (hlavný aj pridružené) uznané ako LAU a klasifikované ako veľkomestá, mestá či mestské časti podľa stupňa urbanizácie. V prípade správnych orgánov, ktorých administratívne hranice obsahujú viac ako jednu LAU, platia rovnaké pravidlá definície stupňa urbanizácie opísané vyššie v tejto časti.

Vzťah medzi MUA a AUA nemusí byť v čase podania žiadosti formálny. V prípade, že sa návrh schváli a podporí, poskytne UIA PS hlavnému správnenému orgánu vzor dohody o partnerstve, ktorú by mali

⁷ Viac informácií o úlohách a povinnostiach hlavných a pridružených správnych orgánov a poskytovateľov služieb nájdú žiadatelia v časti 5.1 tohto referenčného rámca, ako aj v časti 2.1 Pokynov UIA.

podpísať všetci zúčastnení partneri (hlavný a pridružené správne orgány a poskytovatelia služieb) počas prvých mesiacov vykonávacej fázy.

Predchádzajúce skúsenosti ukazujú, že jednotlivé projekty dodané zo strany združení alebo zoskupení miest bez štatútu organizovanej aglomerácie, zahŕňajúce viac ako 3 správne orgány (hlavný a pridružené správne orgány) bez územnej celistvosti, riskujú stratu súdržnosti a ťažkosti pri poskytovaní zmysluplných výsledkov. Odporúča sa, aby združenia a/alebo zoskupenia správnych orgánov (bez štatútu organizovaných aglomerácií), ktoré sa chcú prihlásiť, boli územne celistvé a snažili sa obmedziť počet pridružených správnych orgánov.

Dôležitá poznámka: Iba v rámci súčasnej piatej výzvy na prekladanie návrhov a iba v rámci návrhov týkajúcich sa témy „Demografická zmena“, môžu byť správne orgány **Eurostatom uznané ako LAU, ale na základe ich stupňa urbanizácie klasifikované ako vidiecke, výnimočne začlenené ako pridružené správne orgány (AUA)**. Cieľom je posilniť vzťahy medzi mestami a vidiekom, najmä tie relevantné pre túto tému. Na zaistenie úplného rešpektovania požiadaviek stanovených v delegovanom akte nemožno LAU, klasifikované ako vidiecke na základe ich stupňa urbanizácie, označovať za MUA (a z toho dôvodu nemôžu tieto ani predkladať návrhy projektov), a ani nemožno brať do úvahy ich obyvateľov na dosiahnutie minimálneho počtu 50 000 obyvateľov. Minimálny počet obyvateľov by mal zaistiť MUA a prípadné ostatné AUA, ktoré Eurostat klasifikoval ako veľkomestá, mestá či mestské časti podľa ich stupňa urbanizácie.

2.3 Spoločné požiadavky pre oprávnené správne orgány

Okrem vyššie uvedených zásad pre každú konkrétnu kategóriu oprávnených správnych orgánov platia pre všetky oprávnené správne orgány v rámci iniciatívy UIA nasledovné zásady:

- Všetky správne orgány musia byť umiestnené v členskom štáte EÚ.
- Iba oprávnené správne orgány, ako sú definované vyššie, môžu podať prihlášku v rámci výzvy UIA na predkladanie návrhov. Žiadosť podaná zo strany poskytovateľa služieb bude vyhlásená za neoprávnenú.
- Mestské orgány (ako sú definované vyššie) môžu byť uvedené v návrhu projektu iba ako hlavné a/alebo pridružené správne orgány. Kategória poskytovateľov služieb je vyhradená len inštitúciám a/alebo organizáciám, ktoré v rámci iniciatívy UIA nie sú uznané za správne orgány.

- Správny orgán alebo organizovaná aglomerácia sa môžu zapojiť len do jedného návrhu projektu v rámci každej výzvy na predkladanie návrhov (aj keď sú tieto návrhy projektov podané v tej istej výzve na predkladanie návrhov v rámci rôznych tém). Toto pravidlo platí aj pre AUA (obec sa môže zapojiť iba do jedného návrhu projektu, či už ako MUA alebo ako AUA).
- Správne orgány, ktoré iniciatíva UIA už podporila v schválenom projekte v rámci predchádzajúcej výzvy na predkladanie návrhov, nemôžu podať novú žiadosť na rovnakú tému po celú dobu trvania iniciatívy.

Agentúry a firmy (napr. v oblasti energetiky/odpadového hospodárstva, hospodárskeho rozvoja, propagácie cestovného ruchu atď.) úplne alebo čiastočne vo vlastníctve obce/magistrátu sa nepovažujú za LAU, a preto nemôžu byť uznané za oprávnené správne orgány. Napriek tomu sa tieto organizácie môžu zapojiť do partnerstva s poskytovateľmi služieb (ďalšie podrobnosti o úlohách a povinnostiach poskytovateľov služieb sú uvedené v bode 5.1 tohto referenčného rámca, ako aj v bode 2.1 Pokynov UIA).

Ako bolo uvedené v predchádzajúcich odsekoch, PS UIA bude používať ako hlavný nástroj na overovanie zhody s kritériami oprávnenosti **porovnávaciu tabuľku „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017” (2018)**. Žiadateľom sa preto dôrazne odporúča, aby skontrolovali tabuľku a vykonali sebahodnotenie oprávnenosti ešte pred vyplnením formulára žiadosti.

V prípade nedostatkov, nezrovnalostí alebo pochybností ohľadom interpretácie údajov uvedených v tabuľke, sa žiadateľom dôrazne odporúča kontaktovať PS UIA ešte pred vyplnením a odoslaním žiadosti.

Pri kontrole oprávnenosti v prípadoch, kedy je štatút žiadateľa ako oprávneného kandidáta neistý, bude PS UIA spolupracovať so všetkými relevantnými partnermi vrátane Eurostatu na účely stanovenia oprávnenosti.

3 Tematický okruh pre piatu výzvu na predkladanie návrhov

Komisia sa rozhodla zjednotiť témy, ktoré môžu správne orgány riešiť prostredníctvom iniciatívy UIA na tie, ktoré sú definované v rámci mestskej agendy EÚ. Okrem toho by Európska komisia mohla navrhnúť takzvané prierezové témy, ktoré nie sú súčasťou zoznamu tém mestskej agendy, ale odkazujú na kľúčové mestské výzvy (napr. demografická zmena). Konkrétne, každá výzva na predkladanie návrhov pre UIA bude zameraná na obmedzený počet tém.

Pri piatej výzve na predkladanie návrhov môžu žiadatelia podať návrhy projektov s týmito témami:

- Kvalita ovzdušia
- Obehové hospodárstvo
- Kultúra a kultúrne dedičstvo
- Demografická zmena

Správne orgány, ktoré žiadajú v rámci výzvy UIA na predkladanie návrhov si majú vybrať iba jednu z navrhnutých tém. Keďže však by mal byť vytvorený integrovaný prístup s cieľom účinne riešiť konkrétne problémy, majú žiadatelia v žiadosti možnosť opísať vzťahy a externality s ostatnými témami a oblasťami politiky.

Ako už bolo uvedené, Komisia chce vidieť navrhnuté projekty, ktoré prinesú kreatívne, inovačné a trvalé riešenia rôznych konkrétnych problémov. Keďže UIA bude tiež laboratóriom pre nové nápady, Komisia si kladie za cieľ podporiť nové experimenty, ktoré čerpajú zo skúseností v rôznych odboroch. Z tohto dôvodu nechcela byť Komisia príliš normatívna v zmysle opisu typov projektov, ktorých návrhy očakáva.

Čo sa týka podpory tematických cieľov a investičných priorít EFRR, treba na celý projekt nazerať ako na podporu tematických cieľov a investičných priorít pre EFRR. Avšak projekty UIA, ktoré prispievajú k tematickým cieľom 8 – 10 (t.j. tie, ktoré sú viac sociálne orientované), budú môcť byť podporené za predpokladu, že:

- poznatky z celého projektu možno považovať za podporu tematických cieľov a investičných priorít pre EFRR; a
- projekt sa nadmerne nezameriava na typ činnosti Európskeho sociálneho fondu (ESF)

Upozorňujeme, že pri výbere a realizácii návrhov projektov je maximálne dôležité dopĺňanie a súčinnosť s inými programami a politikami financovanými úniou rovnako ako aj s podporovanými projekmi. Výberová komisia iniciatívy UIA sa bude snažiť zabrániť duplicite pri rozhodovaní, ktoré projekty podporiť.

Nasledujúce časti poskytujú podrobný opis štyroch tém piatej výzvy UIA na predkladanie návrhov.

3.1 KVALITA OVZDUŠIA

Celková definícia a kontext tém

Napriek značnému pokroku v posledných desaťročiach zostáva znečistenie okolitého ovzdušia hlavnou environmentálnou príčinou predčasných úmrtí v EÚ, ktorá v EÚ stále vedie k viac ako 390 000 predčasným úmrtiam ročne v dôsledku zvýšených hladín jemných častíc, oxidu dusičitého a ozónu. Znečistenie ovzdušia naďalej poškodzuje ekosystémy, pretože viac ako polovica územia EÚ je vystavená nadmernému ukladaniu dusíka (eutrofizácii) a koncentráciám ozónu. To má negatívny vplyv na biodiverzitu, znižuje sa úrodnosť plodín a zapríčiňuje to ďalšie materiálne škody.

Politika EÚ v oblasti životného prostredia sa zameriava na rozvoj a implementáciu rámca politiky čistého ovzdušia, ktorý posilňuje národné, regionálne a miestne politiky týkajúce sa tých aspektov problémov kvality ovzdušia, ktoré členské štáty nevedia samostatne účinne ani efektívne zvládnuť. Politiky EÚ sa tiež zameriavajú na implementáciu medzinárodných záväzkov Únie v oblasti znečistenia ovzdušia, pričom hlavnými aktérmi sú občania a majú za cieľ spoločné navrhovanie a realizáciu, a takisto sa zameriavajú na začlenenie požiadaviek na ochranu životného prostredia napríklad do sektorov priemyslu, stavebníctva, mestského plánovania a dizajnu, energetiky, dopravy,estskej poľnohospodárskej činnosti a poľnohospodárstva.

Údaje o dôležitosti znečistenia okolitého ovzdušia možno nájsť na adrese tu.

Relevantnosť a úloha správnych orgánov

Správne orgány majú najlepšie predpoklady na implementáciu miestnych opatrení v prospech zdravia občanov a ochrany životného prostredia, keďže poznajú miestnu situáciu a kontrolujú celý rad nástrojov, ako je mestské plánovanie a dizajn, infraštruktúra/riadenie dopravy, povolenia na bývanie, modernizácia susedstiev a adaptívne opätovné využívanie budov, parkovacia politika atď., čo im umožňuje riadiť a podporovať inovačné riešenia. Budú všeobecne kontrolovať miestne rozpočty a zamestnávať pracovníkov, ktorí budú musieť vykonať každú implementáciu, vrátane napríklad prijímania alebo presadzovania opatrení v prípade smogových situácií alebo navrhovania a vykonávania dlhodobých plánov v súvislosti s kvalitou ovzdušia.

V mnohých členských štátoch sú mestské správne orgány buď zodpovedné za vypracovanie, implementovanie a hodnotenie oficiálnych plánov kvality ovzdušia podľa smernice 2008/50/ES, alebo za plány kvality ovzdušia v mestách, ktoré sú prepojené s oficiálnymi regionálnymi plánmi kvality ovzdušia podľa smernice 2008/50/ES. V prípade oficiálnych regionálnych plánov pre kvalitu ovzdušia, mestá často zohrávajú dôležitú úlohu, pretože majú tendenciu byť veľkým hospodárskym centrom regiónu s koncentráciou obyvateľstva, dopravy a priemyslu. Skutočnosť, že prekračovanie množstva

suspendovaných častíc a NO₂ v mnohých mestách v niektorých krajinách pretrvávajú aj napriek akčným plánom týkajúcim sa kvality ovzdušia, naznačuje, že sú potrebné inovačné riešenia a zlepšenia v prístupe: uvítali by sme lepšie prehľad o tom, kde a kedy sa môžu vyskytnúť problémy so znečistením ovzdušia a ako dokážu inovačné riešenia prispieť k riešeniu celkovej situácie.

Výzvy pre správne orgány

Treba zdôrazniť, že zdravý život a kvalitu mestského ovzdušia možno zlepšiť zmierňovaním príslušných zdrojov emisií látok znečisťujúcich ovzdušie alebo ich prekursorov. Kvalita ovzdušia v mestách nie je ovplyvňovaná len mestskými zdrojmi (t. j. dopravou, domácim vykurovaním, nedostatočne izolovanými budovami, priemyslom), ale aj zdrojmi nachádzajúcimi sa mimo mesta. Táto tzv. kvalita okolitého ovzdušia pozostáva z/je ovplyvnená emisiami z mimomestských zdrojov emisií, ako je poľnohospodárstvo, (vnútrozemská) lodná doprava, prírodné zdroje a emisie vo vzdialených (mestských) oblastiach. Rozhodnutia o tom, ktorý mestský zdroj by sa mohol najlepšie (najúspornejšie) zmierniť, si vyžadujú dobré údaje o základných zdrojoch (ktoré určujú základnú koncentráciu a vlastný príspevok mesta ku kvalite ovzdušia). Okrem toho nie je znečistenie ovzdušia v mestskom prostredí homogénne. V každom mestskom prostredí sú problémové oblasti, ktoré môžu súvisieť s rôznymi zdrojmi. Modelovanie s vysokým rozlíšením by mohlo pomôcť identifikovať tieto problémové oblasti a umožniť oveľa presnejšie a úspornejšie opatrenia, ktoré sú najvhodnejšie pre toto mikroprostredie.

Pri určovaní inovačných riešení sa od miestnych orgánov požaduje, aby vzali na vedomie a využili skúsenosti získané zo správy Európskej environmentálnej agentúry o implementácii leteckej dopravy v 12 mestách ([Pilotný projekt týkajúci sa vykonávania právnych predpisov v oblasti kvality ovzdušia, Kvalita ovzdušia v európskych mestách – opätovné posúdenie výziev v oblasti implementácie v mestách](#)), z projektov realizovaných v rámci programu LIFE alebo Horizont 2020 (pozri napríklad [výzvu z roku 2015 týkajúcu sa nakladania s komunálnym odpadom](#) na obnovu miest, a najaktuálnejšie [prierezové aktivity so zameraním na inteligentné a udržateľné mestá](#)) a tam, kde je to vhodné aj odkaz na existujúce aktivity, ako sú výmeny v rámci [programu TAIX Peer-2-Peer \(rovný s rovným\)](#).

Mestá by mali zvážiť najmä nasledujúce body a otázky bez toho, aby sa obmedzovali len na očakávané typy projektov:

- Ekologické dochádzanie: inovačné riešenia v oblasti mobility týkajúce sa kvality mestského ovzdušia (napr. regulácia prístupu vozidiel do mestských oblastí, ako sú nízkoemisné zóny a/alebo spoplatnenie kongescie) s cieľom znížiť dopad dochádzkovej prepravy z prímestských a iných oblastí v okolí mesta (jeho centra). Mestské správne orgány by mohli uplatniť výsledky z projektov v oblasti mobility a investícií špeciálne pri riešení výzvy týkajúcej sa znečistenia

ovzdušia z dochádzkovej prepravy, pri testovaní a zlepšovaní inovačných riešení s cieľom zvýšiť porozumenie, akceptáciu zo strany verejnosti a dopad v súvislosti so znečistením ovzdušia. Kľúčovým elementom by mohla byť spolupráca s regionálnymi orgánmi a susediacimi obcami, keďže dochádzanie často začína mimo hraníc mesta a plány kvality ovzdušia v rámci smernice 2008/50/ES sú často stanovené na regionálnej úrovni.

- Čisté ovzdušie a klíma: Mestské správne orgány sú na miestnej úrovni najvhodnejšie na maximalizáciu synergií medzi opatreniami pre energetiku/klímu a pre kvalitu ovzdušia. Mohli by napríklad testovať metodiku na integráciu problematiky kvality ovzdušia do svojich stratégií zameraných na klímu a energetiku, ako sú akčné plány v oblasti udržateľnej energetiky a klímy (SECAP) v rámci Dohovoru starostov, a zlepšiť tak prepojenie na plány kvality ovzdušia, ktoré boli vyvinuté v rámci smerníc o kvalite okolitého ovzdušia. Tam, kde je to vhodné by sa mohli výsledky zdieľať v rámci sietí príslušného mesta.
- Čistý vzduch pre všetkých: môže sa stať, že občania budú v dôsledku svojho zdravotného stavu viac zraniteľní v súvislosti so znečistením ovzdušia. Menej prosperujúce časti miest a tým aj ich obyvatelia môžu byť viac ovplyvnené znečistením ovzdušia. Správne orgány by mohli testovať inovačné opatrenia v otázkach ako je mestské plánovanie, mobilita, energetika a informácie, s cieľom zacieliť ich na zníženie miery vystavenia takýchto zraniteľných skupín následkom znečistenia ovzdušia, a to napríklad zameraním sa na menej prosperujúce oblasti s vysokou mierou znečistenia a/alebo na oblasti so zariadeniami pre starostlivosť o deti a školami, nemocnicami a/alebo domovmi pre staršie osoby.
- Občianska veda zameraná na čistý vzduch: využitie indikatívnych opatrení o kvalite ovzdušia (napr. prostredníctvom zavedenia spoľahlivých senzorov s nízkymi nákladmi) na doplnenie oficiálnych monitorovacích staníc kvality ovzdušia. Správne orgány, pokiaľ je to potrebné spolu s príslušnými zainteresovanými stranami zodpovednými za monitorovanie kvality ovzdušia a verejné zdravie, by mohli testovať a prepojiť občiansku vedu s vyvinutými nástrojmi na spracovanie údajov a kvalifikovanými zavedenými monitorovacími praktikami kvality ovzdušia a stavať tak na skúsenostiach prostredníctvom podobných projektov ([Prípravný projekt programu LIFE týkajúci sa senzorov](#); Pilotný projekt EP týkajúci sa senzorov).
- Komunikácia týkajúca sa čistého vzduchu: miestne orgány, ktoré sa tešia veľkej politickej dôvere, majú vhodnú pozíciu na zvyšovanie prijatia opatrení týkajúcich sa čistého ovzdušia zo strany verejnosti, napríklad zaistovaním a preukazovaním ich pozitívneho vplyvu na sociálnu oblasť a zdravie. Projekty by mali testovať inovačné prístupy, ktoré sa primerane zameriavajú na kľúčové segmenty miestneho obyvateľstva, napríklad v školách, v stavebnom odvetví a

zdravotníctve s cieľom ďalej zvyšovať povedomie občanov a stimulovať zmenu v správaní a kultúre.

- Riadenie v súvislosti s čistým ovzduším: osvedčené postupy viacúrovňového a viacodborového riadenia. Účinnosť opatrení v súvislosti s kvalitou ovzdušia závisí na všetkých úrovniach riadenia a na každej jednej úrovni spolupráce medzi odbormi, ktoré môžu mať vplyv na kvalitu ovzdušia (napr. mestské plánovanie a stavebné predpisy, mobilita, údržba ciest, mestská zeleň atď.). Projekty by mali navrhnúť a testovať inovačné prístupy týkajúce sa politik čistého ovzdušia naprieč rôznymi úrovňami riadenia, ako sú miestne, regionálne a vnútroštátne odbory a vzťahy medzi nimi.

Keďže toto je druhýkrát, čo je téma kvality ovzdušia zahrnutá vo výzve UIA na predkladanie návrhov, odporúčame, aby žiadatelia nahliadli do schválených projektoch [tretej výzvy na predkladanie návrhov](#).

3.2 OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO

Celková definícia a kontext tém

Prechod na obehové hospodárstvo, v rámci ktorého sa hodnota výrobkov, materiálov a zdrojov v hospodárstve zachováva tak dlho ako je to možné, a v ktorej sa produkcia odpadu minimalizuje, je [prioritou pre EÚ](#). V rámci prechodu je jedným z kľúčových zdrojov voda, pričom sa zameriava najmä na obehové hospodárstvo s vodou v mestách.

Najviac nevyužitou kategóriou odpadu v rámci obehového hospodárstva sú odpadové vody. Opätovné použitie vody (napríklad pre mestské zavlažovanie) by sa mohlo zlepšiť oddelením vody od chemických kontaminantov. Voda a systémy odpadových vôd vo významnej miere spotrebúvajú elektrickú energiu v Európe (podľa [projektu ENERWATER](#) (H2020) využije 22 000 zariadení na čistenie odpadových vôd v Európe viac ako 1 % celkovej spotreby elektrickej energie v rámci EÚ). Európska komisia prijala vo februári 2018 návrh na revíziu smernice o pitnej vode na zlepšenie kvality pitnej vody a poskytnutie lepšieho prístupu a informácií občanom. Ten pomôže krajinám EÚ hospodáriť s pitnou vodou efektívne a udržateľne, najmä čo sa týka zníženia spotreby energie a obmedzenia zbytočných strát vody. Takisto pomôže znížiť množstvo plastových fliaš a následne zvýšiť dôveryhodnosť vodovodnej vody, zlepšiť prístup a propagáciu používania pitnej vody. V súlade s princípmi nového európskeho piliera pre sociálne práva obsahuje tento návrh aj záväzok pre krajiny EÚ zlepšiť prístup k bezpečnej pitnej vode pre všetkých a zabezpečiť prístup pre zraniteľné a marginalizované skupiny.

V rovnakom čase vydala Európska komisia hodnotenie smernice o komunálnych odpadových vodách s cieľom určiť, čo funguje a aké sú zvyšné kľúčové výzvy pri zbere a čistení komunálnych odpadových vôd.

V rámci mnohých sektorov, ktoré čelia osobitným výzvam v kontexte obehového hospodárstva, podniká aj Európska komisia rozhodujúce kroky týkajúce sa recyklácie plastov. V máji 2018 boli predložené nové pravidlá s platnosťou pre celú EÚ, ktoré sú zamerané na 10 jednorazových plastových výrobkov, ktoré boli najčastejšie nachádzané na európskych plážach a v moriach, ako aj na stratené a odhodnené rybárske pomôcky. Tieto pravidlá sú súčasťou európskej stratégie v oblasti plastov, ktorá má za cieľ vyriešiť problém nevhodného a škodlivého plastového odpadu. Navrhnuté opatrenia prispievajú k prechodu Európy na obehové hospodárstvo a k dosiahnutiu cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN, ako aj záväzkov EÚ ohľadom klímy a cieľov priemyselnej politiky.

Relevantnosť a úloha správnych orgánov

Správne orgány majú solídne skúsenosti s poskytovaním odpadového hospodárstva ako služby všeobecného záujmu. Mestá môžu tiež riadiť zmenu k udržateľnejším spôsobom výroby a spotreby. Majú kľúčovú úlohu v boji proti odpadu a pri znižovaní množstva tuhého odpadu, ktorý sa nachádza v prostredí vrátane riek a morí. Nové povinnosti pre výrobcov tovaru vyrobeného z jednorazových plastov budú zavedené do praxe prostredníctvom budúcej smernice týkajúcej sa jednorazových plastových výrobkov vrátane povinnosti financovania opatrení na zníženie množstva odpadu. Mestá zavedú tieto nové požiadavky medzi prvými.

Mestá sú veľmi často zodpovedné za udržateľné, účinné a spravodlivé hospodárenie s vodou (vrátane zodpovednosti za zásoby pitnej vody a čistenie odpadových vôd). Dobré riadenie v rámci sietí a inštalácií má pozitívny vplyv na náklady na údržbu a investície na miestnej úrovni. Okrem toho majú správne orgány blízko k občanom, pokiaľ ide o otázky cenovej dostupnosti.

Výzvy pre správne orgány

Mestá by mali zvážiť najmä nasledujúce body a otázky bez toho, aby sa obmedzovali len na očakávané typy projektov:

Inovačné riešenia na zníženie množstva plastov a iných znečisťujúcich látok, ako sú farmaceutiká v komunálnom odpade a prúdoch odpadových vôd, so zameraním na:

- jednorazové plasty (ktoré najčastejšie končia v oceánoch, ako je uvedené v smernici o jednorazových plastoch);
- zber plastového odpadu, mikroplastov a iných znečisťujúcich látok z odtekajúcej vody a prietokov dažďovej vody;
- propagáciu zberu a samostatného spracovania odpadových vôd znečistených farmaceutikami na typických problematických miestach.

Inovačné riešenia pre posilnenie obehového riadenia mestských vôd vrátane:

- zabezpečenia toho, aby zber odpadových vôd a zariadenia na spracovanie odpadov boli klimaticky neutrálne alebo klimaticky pozitívne – zníženie spotreby energie/výroby energie;
- využívania plného potenciálu opätovného využitia komunálnych odpadových vôd;
- Lepšej účinnosti využívania vody/zníženie spotreby vody a zlepšenie prístupu a dostupnosti k nej pre zraniteľné a marginalizované skupiny.

Keďže toto je druhýkrát, čo je téma obehového hospodárstva zahrnutá vo výzve UIA na predkladanie návrhov, odporúčame, aby žiadatelia nahliadli do schválených projektov [druhej výzvy na predkladanie návrhov](#).

3.3 KULTÚRA A KULTÚRNE DEDIČSTVO

Celková definícia a kontext tém

[Kultúra](#) a [kultúrne dedičstvo](#) vrátane kultúrneho a kreatívneho priemyslu sú kľúčovými hodnotami pre regionálnu konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť a zároveň sú kľúčovými prvkami identity miest a regiónov. Okrem toho má kultúrna účasť významný vplyv na kvalitu života obyvateľov a prispieva k ich pohode a pocitu príslušnosti.

Aj napriek skutočnosti, že kultúra a kultúrne dedičstvo sú považované za [dôležitý prvok v rámci stratégií pre rozvoj miest a regiónov](#), ich potenciál nie je vždy naplno využitý. Jeden z dôvodov je pretrvávajúci tradičný prístup, pričom sa investície do daných odvetví zameriavajú výlučne na podporu kultúrnej výroby alebo na fyzické zásahy v miestach prírodného dedičstva alebo budov. Zatiaľ čo sú tieto investície zásadné čo sa týka podpory vývoja kultúrnych hodnôt a/alebo umeleckých prejavov, ako aj odovzdania vzácneho hmotného alebo nehmotného kultúrneho dedičstva Európy budúcim generáciám, je dôležité propagovať [inovačné prístupy](#), pričom cieľom je presadiť udržateľnosť činností a maximalizácia sociálnych a ekonomických výhod v rámci území a spoločenských.

Tieto investície by sa podľa všeobecných zásad mali zakladať na:

- integrovaných prístupoch lepším využívaním potenciálu, ktorý daná kultúra a kultúrne dedičstvo má pri vytváraní výhod v rámci [rôznych oblastí politiky](#) (t. j. výskum, doprava, cestovný ruch, zamestnanosť, životné prostredie, podnikanie – Kultúra a kultúrne dedičstvo ťažia zo širokej škály politík, programov a financovania EÚ, vrátane [Kreatívna Európa](#), ale aj [Európske štrukturálne a investičné fondy](#), [Horizont 2020](#), [Program COSME](#), [Európa pre občanov](#) či [Nástroje financovania vonkajšej činnosti EÚ](#).) a na kvalite mestských intervencií;

- prístupoch zameraných na ľudí, ktoré prispôsobujú intervencie skutočným potrebám ľudí a spoločností a ponúkajú im možnosť ťažiť zo zdrojov kultúry a kultúrneho dedičstva prostredníctvom [participačných prístupov v rozhodovacích procesoch](#), spoluprorby a spoločnej realizácie;
- otvorených schémach riadenia, ktoré do verejného, neziskového a súkromného sektora (najmä MSP) zapájajú širokú škálu aktérov, a umožňujú im vytvárať inovačné formy financovania kultúry a kultúrneho dedičstva, ako aj na priamych a nepriamych ekonomických a sociálnych výhodách.

Relevantnosť a úloha správnych orgánov

Mestá sú laboratóriá inovácií založených na kultúre. Môžu zohrávať kľúčovú úlohu a zameriavať svoje stratégie na umožnenie občanom a spoločnostiam čerpať výhody zo zdrojov kultúry a kultúrneho dedičstva pre budúcnosť, a takisto môžu vystupovať ako katalyzátory pre širokú škálu zainteresovaných strán a úradov, ktorých sa dotýkajú integrované investície. Pri dosahovaní výsledkov majú integrované snahy v oblasti vývoja založené na miestnych špecifikách a prispôsobené miestnym podmienkam väčšiu šancu na úspech. Bolo, napríklad, preukázané, že strategický, dlhodobý a participatívny prístup ku kultúre, ako vyžaduje označenie [Európske hlavné mesto kultúry](#), môže priniesť [udržateľné výhody pre mestá a regióny](#).

Takýto integrovaný prístup musí v prvom rade odrážať potreby miestnych obyvateľov s cieľom uľahčiť im ich [prístup a účasť v kultúre](#). Pojem „prístup“ sa zameriava na umožnenie obyvateľom využívať dostupnú kultúrnu ponuku, ako aj „otvorenie dverí“ osobitnému publiku s cieľom umožniť mu návštevy kultúrnych podujatí alebo miest kultúrneho dedičstva, ktoré boli pre takéto publikum v minulosti náročné z pohľadu prístupu z dôvodu rôznych druhov existujúcich prekážok. Pojem „účasť“ (v rozhodovacích procesoch, v kreatívnych procesoch atď.) považuje obyvateľov za aktívnych partnerov, s ktorými prebiehajú konzultácie – alebo sú do nich aspoň zapojení – v rámci plánovania a vytvárania kultúrnej ponuky.

Na vytvorenie výhod pre spoločnosť by mali byť činnosti a projekty čo možno najviac otvorené a inkluzívne a mali by umožňovať občanom a spoločnostiam zapojiť sa a čerpať výhody z týchto zdrojov. Nanešťastie, dostupné údaje o [kultúrnej účasti v rámci EÚ](#) ukazujú, že z dôvodu niekoľkých [prekážok](#) sa viacerí Európania nezúčastňujú kultúrnych podujatí ani nenavštevujú kultúrne pamiatky. [Nový európsky program pre kultúru](#) navrhnutý Európskou komisiou v máji 2018 potvrdzuje jasný cieľ zvýšiť kultúrnu účasť Európanov. Prístupnosť kultúry bola jedným z osobitných cieľov Európskeho roku kultúrneho dedičstva 2018. Okrem toho, politický odkaz roka, [európsky rámec pre kultúrne dedičstvo](#),

hovorí, že stimulácia účasti na kultúrnom dedičstve zostáva aj naďalej výzvou a navrhuje niekoľko opatrení, ktoré sa osobitne zameriavajú alebo sú relevantné pre mestá v EÚ.

Výzvy pre správne orgány

V rámci kontextu mestských inovačných činností a pri zohľadnení činnosti Európskej únie, sa správne orgány vyzývajú, aby testovali inovačné riešenia založené na spoločensť na prístupnosť a účasť na kultúre a kultúrnom dedičstve, ktoré môžu mať pozitívny vplyv na rast a pracovné príležitosti, sociálnu súdržnosť a začlenenie.

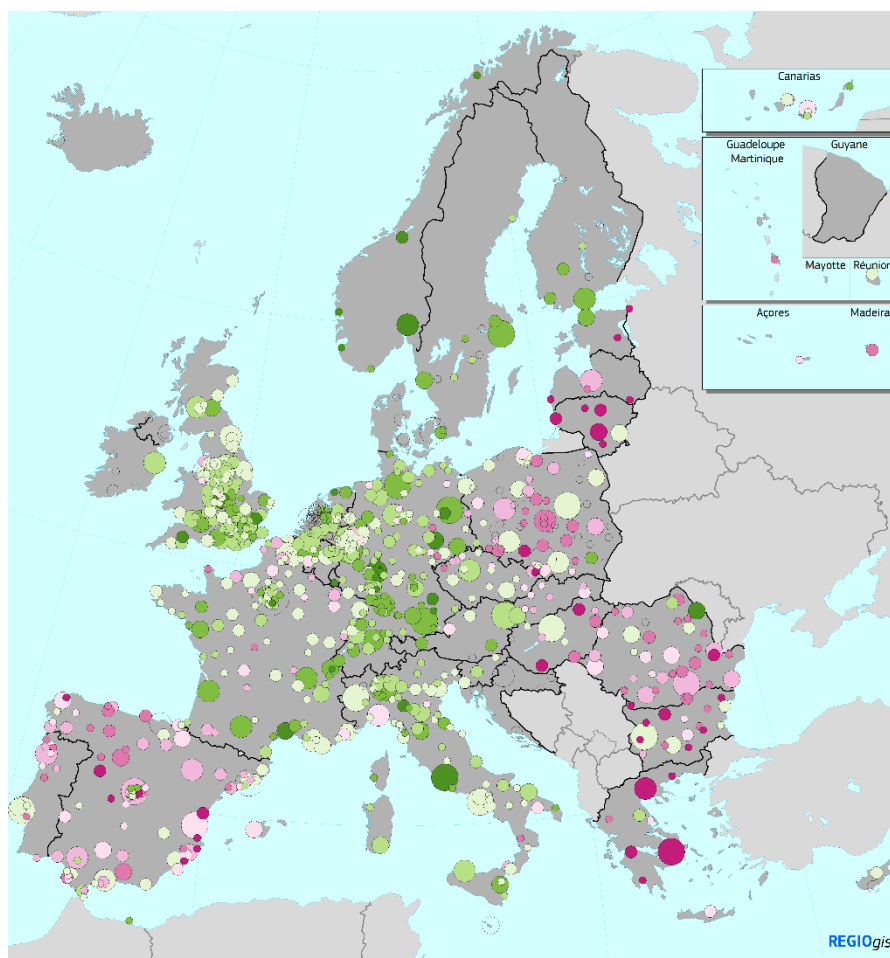
Mestá by mali zvážiť najmä nasledujúce body a otázky bez toho, aby sa obmedzovali len na očakávané typy projektov:

- Propagácia sociálneho začlenenia a súdržnosti prostredníctvom zlepšeného prístupu a účasti na kultúrnych a rekreačných činnostiach, najmä na kultúrne „tretie miesta“ (všeobecne sa chápu ako fyzické miesta, kde sa ľudia môžu stretávať, od kultúrnych centier alebo múzeí po rekreačné centrá, mestské záhrady alebo verejné knižnice).
- Identifikácia a zavedenie modelov inovačného participatívneho riadenia a riadenia pre kultúrne dedičstvo a kultúrne bohatstvo napríklad, nie však výlučne, prostredníctvom hľadania synergií medzi mestskými politikami a digitálnymi humanitnými vedami, čo môže prispieť k participatívnym mestským procesom zameraným na kultúru (napr. pozri [európsky medzikultúrny projekt](#))
- Zlepšenie situácie týkajúcej sa prírodného dedičstva, najmä v prímestských oblastiach a historických centrách s cieľom vytvoriť kvalitný verejný priestor a zvýšiť pocit príslušnosti a odolnosti miest.
- Propagácia miestnej zamestnanosti prostredníctvom udržateľných obchodných modelov pre kultúru a kultúrne dedičstvo, ktoré sú založené na účasti zainteresovaných strán a inovačných verejno-súkromných partnerstiev.
- Skúmanie inovačných modelov na zvyšovanie sociálneho a fyzického blahobytu prostredníctvom zlepšeného prístupu a účasti na kultúre a kultúrnom dedičstve;
- Identifikácia nových stratégií pre viac udržateľný tok cestovného ruchu, využívanie potenciálu malých/prímestských/vidieckych kultúrnych pamiatok;
- Podpora medzikultúrneho dialógu prostredníctvom lepšieho prístupu a širšej účasti na kultúre.

3.4 DEMOGRAFICKÁ ZMENA

Celková definícia a kontext témy

V rámci EÚ žije až 43 % obyvateľstva v regióne na úrovni NUTS 3, v ktorom sa znížil počet obyvateľov v dôsledku prirodzeného poklesu v rokoch 2005 až 2015. Zatiaľ čo takmer tretina obyvateľstva EÚ, 31 %, žije v regióne, v ktorom sa znížil počet obyvateľov v dôsledku vysťahovalectva, t. j. viac ľudí z regiónu odišlo ako doň v rozmedzí rokov 2005 až 2015 prišlo. Najväčšie poklesy počtu obyvateľov sa vyskytli v regiónoch, kde nastali oba spôsoby poklesu počtu obyvateľov, prirodzený a vysťahovalectvo (pre viac podrobností pozri [Siedmu správu o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti](#)). Naopak, hlavné metropolitné regióny zaznamenali nárast počtu obyvateľov. Na úrovni miest, mnohé mestá okrem hlavných miest, malé a stredne veľké mestá v EÚ zaznamenávajú posledné desaťročia pokles počtu obyvateľov, t. j. zmenšujúce sa mestá. Graf nižšie znázorňuje zmenu v počte obyvateľov v mestách EÚ, ako ju definoval EUROSTAT v období rokov 2012 až 2017. Tento fenomén má vo všeobecnosti vplyv na EÚ, najmä na krajiny vo východnej a južnej Európe.

Population change by city, 2012-2017

Urban centre population

- < -10
- -10 - -5
- -5 - -2.5
- -2.5 - 0
- 0 - 5
- 5 - 10
- 10 - 15
- >= 15
- No data

Urban centre population

- < 100000
- 100000 - 250000
- 250000 - 500000
- 500000 - 1000000
- 1000000 - 5000000
- >= 5000000

2013-2018: FI, PT, SK
 2012-2017: BG, CZ, DE, EE, ES, IT, LT, LV, RO, UK
 2011-2017: SE*
 2011-2016: BE, CH, HU, IE, LU, SI
 2009-2014: AT, FR, NL, PL
 2008-2013: NO
 2006-2011: EL*
 different reference periods for some cities
 Sources: Eurostat, DG REGIO

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Relevantnosť a úloha správnych orgánov

Zmenšovanie miest prináša zásadné výzvy pre mestské spoločnosti, plánovacie procesy a štruktúry riadenia. Pokles počtu obyvateľov má vplyv na takmer všetky oblasti mestského života: obchod a zamestnanosť, bývanie, sociálnu a technickú infraštruktúru (vrátane školstva), komunálne financovanie, sociálnu súdržnosť, segregáciu atď. Zmenšovanie miest má za následok nepomer medzi ponukou a dopytom pre sídelné štruktúry, mestský priestor a infraštruktúru. Regulovať alebo riadiť zmenšovanie miest je výzvou, keďže za podmienok, ktoré vytvára, hrozí riziko, že riadiace opatrenia sa stanú nestále a fragmentované.

Zmenšujúce sa mestá sú čiastočne ovplyvnené starnutím obyvateľstva, napr. dostupnosť sociálnych a zdravotných služieb, a vývojom pracovného trhu, napr. znižujúca sa aktívna pracovná sila. Oba tieto následky majú silný vplyv na udržateľný hospodársky rozvoj. Medzi príčiny poklesu počtu obyvateľov patrí aj odliv obyvateľstva do predmestí alebo rozrastanie miest, kde sa obyvateľstvo rozptýli z hlavného mesta smerom k periférnejším miestam v rámci mestských oblastí. Okrem toho, vysťahovalecké toky z centrálnych, východných a južných členských štátov tiež prispievajú k zmenšovaniu miest a vyludňovaniu.

Uznanie existujúceho sa zmenšovania a prispôsobenie sa ekonomickým a demografickým podmienkam by mohlo byť príležitosťou pre správne orgány na modernizáciu miestneho riadenia a verejných služieb, ako aj na reorganizáciu politík verejných budov a na využívanie pôd.

Výzvy pre správne orgány

Správne orgány sa vyzývajú na testovanie inovačných riešení na prispôsobenie sa demografickému poklesu, na zvrátenie demografických trendov a prilákanie príslušných hospodárskych činností a obyvateľov na trvalo udržateľný mestský rozvoj s cieľom vyvážiť účinky demografického poklesu. Mestá by mali zvážiť najmä nasledujúce body a otázky bez toho, aby sa obmedzovali len na očakávané typy projektov:

- prístup k sociálnym a zdravotníckym službám založeným na spoločenstvách, podnecovanie podieľania sa na pracovnej sile pomocou riešení týkajúcich sa starostlivosti o deti/starších ľudí, zlepšenie kvality života prostredníctvom participatívnych metód so zameraním na dialóg o rovnosti pohlaví a medzigeneračný dialóg;
- dostupnosť a udržateľnosť základných verejných služieb;
- reorganizácia existujúcej verejnej infraštruktúry a služieb;
- reorganizácia využívania pôd a verejných budov;
- Vývoj spoločnosti 5.0, napr. používanie automatizácie a umelej inteligencie;
- vývoj „striebornej ekonomiky“;
- posilnenie aktívnej pracovnej sily udržaním a rekvalifikáciou miestnej pracovnej sily a prilákaním aktívnych pracovníkov;
- stimulovanie miestneho podnikania, najmä pre mladých obyvateľov;
- posilnenie kapacít inštitúcií trhu práce, zariadení odborného vzdelávania a školiacich zariadení ako aj celoživotného vzdelávania.

Spolu s väčšími mestami by sa pozornosť mala obrátiť aj na zmenšujúce sa mestá malého a stredného rozsahu. Ak si inovačné riešenia vyžadujú prístup pre rozhranie mesto – vidiek alebo prístup pre

funkčný priestor, bude v rámci tejto témy možné do projektového partnerstva zahrnúť miestne správne jednotky definované ako vidiecke podľa ich stupňa urbanizácie. Na základe oddielu 2.2 tohto dokumentu však nemožno LAU klasifikované ako vidiecke na základe ich stupňa urbanizácie označovať za MUA (a z toho dôvodu nemôžu tieto ani predkladať návrhy projektov), a ani nemožno brať do úvahy ich obyvateľov na dosiahnutie minimálneho počtu 50 000 obyvateľov. Minimálny počet obyvateľov by mal zaistiť MUA a prípadné ostatné AUA, ktoré Eurostat klasifikoval ako veľkomestá, mestá či mestské časti podľa ich stupňa urbanizácie.“

Pri prihlasovaní sa na túto tému by mali správne orgány poskytnúť štatistické dôkazy o poklese počtu obyvateľov, ktoré odôvodnia status zmenšujúcich sa miest. Preto vezmite na vedomie, že pokles v rámci celkového počtu obyvateľov (tendencia zmenšovania) je **základnou podmienkou** pri prihlasovaní sa pod touto témou na piatu výzvu na predkladanie návrhov. Ak sa táto podmienka preukáže, môžu mestá podať návrhy, ktoré majú riešiť osobitné otázky, ako napríklad „striebornú ekonomiku“, prilákanie nových talentov atď. V každom prípade sa dôkaz o zmenšujúcom sa stave nebude skúmať v rámci kontroly oprávnenosti, ale počas strategického hodnotenia pri posudzovaní relevantnosti miestnej výzvy, ktorá sa má riešiť. Od žiadateľov sa preto vyžaduje, aby poskytli svoje odôvodnenie poklesu počtu obyvateľov v oddiele **C. 1.1. „Hlavná výzva (výzvy), ktoré sa majú riešiť“** v žiadosti.

4 Princíp financovania

Princíp celkových nákladov

Iniciatíva UIA dodržiava princíp celkových nákladov. Projekt získa spolufinancovanie EFRR až do výšky 80 % oprávnených nákladov. Každý partner, ktorý dostane EFRR, musí na doplnenie svojho rozpočtu získať aspoň 20 % z verejných alebo súkromných príspevkov, a to buď z vlastných zdrojov, alebo z iných zdrojov. Partnerský príspevok môže byť v hotovosti a/alebo nepeňažný. Je potrebné poznamenať, že bezplatná dobrovoľná práca nie je podľa pravidiel oprávnenosti UIA oprávnená, pričom platený personál by mal byť považovaný za príspevok v hotovosti.

Platby EFRR

Platobný systém UIA je založený predovšetkým na princípe zálohových platieb z EFRR⁸ a tiež na princípe úhrady nákladov, ktoré naozaj vznikli (vrátane paušálnych sadzieb):⁹

- Prvá zálohová platba EFRR vo výške 50 % grantu EFRR sa uhradí hlavnému správnomu orgánu do 90 dní od podpisu zmluvy o dotáciu (a prípadne dohody o partnerstve). Táto prvá zálohová platba zahŕňa paušálnu sumu za náklady na prípravu (maximálne 16 000 EUR z EFRR).
- Druhá zálohová platba z EFRR vo výške 30 % grantu EFRR sa uhradí hlavnému správnomu orgánu po predložení a schválení priebežnej správy o pokroku a výdavkov projektu overených kontrolórom prvého stupňa. Preukázané výdavky musia dosiahnuť aspoň 70 % prvej splátky predbežného financovania (čo zodpovedá 35 % z celkového rozpočtu projektu).
- Tretia platba z EFRR zodpovedajúca maximálne 20 % grantu EFRR (bez paušálnej čiastky určenej na ukončenie projektu a prenos poznatkov) sa uhradí hlavnému správnomu orgánu po predložení a schválení záverečnej správy o pokroku. Táto správa, predložená najneskôr do 3 mesiacov po dátume ukončenia projektu, zahŕňa konečné výdavky projektu overené kontrolórom prvého stupňa. Je dôležité si uvedomiť, že tretia splátka sa už viac nezakladá na princípe zálohovej platby, ale na princípe náhrady vynaložených a uhradených nákladov. Z tohto dôvodu by mali partneri projektu vopred financovať svoje výdavky počas poslednej fázy realizácie projektu.
- Záverečná platba sa uskutoční hlavnému správnomu orgánu po schválení záverečnej kvalitatívnej správy (predloženej najneskôr do jedného roka od dátumu ukončenia projektu). Platba bude vo výške maximálne 12 000 EUR z EFRR a vzťahuje sa na fázu ukončenia projektu a prenos poznatkov.

5 Tvorba a príprava projektu

5.1 Partnerstvo pre UIA

Iba oprávnené správne orgány, ako sú definované v článku 2 delegovaného aktu UIA, môžu podať žiadosť v rámci výzvy UIA na predkladanie návrhov projektov.

Avšak v rámci iniciatívy UIA sa očakáva, že správne orgány vytvoria silné miestne partnerstvá so správnou kombináciou doplnkových partnerov. Všetci partneri musia byť z EÚ. Partnerstvo pre projekt UIA sa môže skladať z MUA, AUA a poskytovateľov služieb. Širšia skupina zainteresovaných strán nie je súčasťou projektu partnerstva, ale mala by sa tiež do projektu zapojiť.

⁸ Ako sa uvádza v Dohode o poverení podpísanej medzi Európskou komisiou a regiónom Hauts-de-France (bývalý región Nord-Pas-de-Calais) v roku 2015.

⁹ Idem.

- **Hlavný správny orgán (MUA):** iniciatíva UIA funguje na základe správneho orgánu, ktorý je zodpovedný za celkovú realizáciu a riadenie celého projektu. MUA podpíše s povereným subjektom zmluvu o dotáciu a dostane EFRR, ktorý sa má prerozdeliť ďalším partnerom (AUA a/alebo poskytovatelia služieb) podľa ich špecifických úloh a povinností (a súvisiaceho rozpočtu). V prípade organizovaných aglomerácií sa táto inštitúcia, vrátane všetkých ostatných správnych orgánov zahrnutých do aglomerácie, považuje za jeden správny orgán a v rámci projektu UIA sa uvádza ako hlavný správny orgán.
- **Pridružené správne orgány (AUA):** Každé združenie správnych orgánov (národné/regionálne združenia správnych orgánov, územné dohody alebo združenia, rozvojové okresy atď.) s alebo bez právneho štatútu organizovanej aglomerácie, ako aj jednotlivé správne orgány bez formálnej dohody o spolupráci, ale ochotné spoločne podať žiadosť v rámci iniciatívy UIA, uvedú vo formulári žiadosti jednu LAU ako MUA a ostatné LAU ako AUA. AUA budú zodpovedné za poskytovanie osobitných činností a vznik súvisiacich výsledkov/výstupov. AUA budú mať podiel na rozpočte projektu a budú vykazovať náklady vynaložené na poskytovanie aktivít. Podrobné informácie o AUA (vrátane právneho štatútu, skúseností a kompetencií, kontaktných osôb atď.) budú uvedené vo formulári žiadosti.
- **Poskytovatelia služieb:** inštitúcie, agentúry, organizácie, partneri zo súkromného sektora a združenia, ktoré budú mať aktívnu úlohu pri realizácii projektu. Správne orgány by si mali vybrať svojich poskytovateľov služieb s ohľadom na princípy transparentnosti a rovnakého zaobchádzania. Budú zodpovední za poskytovanie špecifických činností a vznik súvisiacich výsledkov/výstupov. Treba poznamenať, že iba organizácie s právnou subjektivitou majú nárok zúčastniť sa na projekte ako poskytovatelia služieb. Poradenské firmy, ktorých primárnym cieľom je vývoj a riadenie európskych projektov, nie sú oprávnené zúčastniť sa na projekte ako poskytovatelia služieb.
- **Širšia skupina zainteresovaných strán** by sa tiež mala zapojiť do prípravy a realizácie projektu. Táto skupina by mohla zahŕňať inštitúcie, agentúry, organizácie a združenia. Tie nebudú mať priamu úlohu (a teda nemajú vyhradený rozpočet na realizáciu), ale sú považované za relevantné na zabezpečenie hladkej a efektívnej realizácie a spoločného vlastníctva projektu.

Podrobné informácie o úlohách a povinnostiach správnych orgánov (prípadne AUA) a poskytovateľov služieb sú v časti 2.1 Pokynov UIA.

5.2 Činnosti projektu

Činnosti v rámci projektov UIA musia byť organizované popri pracovných balíkoch a musia podporovať jeden alebo viacero tematických cieľov EFRR a súvisiace investičné priority, ako je stanovené v prvom odseku článku 9 NSU¹⁰ pre EŠIF a v článku 5 EFRR.

Na tento účel by mali byť použité rôzne typy PB uvedené nižšie:

- PB Príprava
- PB Projektový manažment
- PB Komunikácia
- PB Realizácia
- PB Investícia

Okrem investičného pracovného balíka sú všetky ostatné typy PB v žiadostiach projektov UIA povinné.

Okrem toho bude každý projekt mať k dispozícii experta UIA na:

- neustále poradenstvo a odborné vedenie ohľadom podstaty činnosti, a to najmä pokiaľ ide o inovačný obsah
- pomoc pri vypracovaní dokumentácie a výstupov, ktoré budú zachytávať a šíriť získané skúsenosti, osvedčené postupy, atď. širokej verejnosti
- podporu na zabezpečenie chodu činnosti a súladu s dohodnutým návrhom

Náklady na expertov UIA (vrátane dopravy a ubytovania) budú hradené z iniciatívy UIA, a preto nemôžu byť zahrnuté v rozpočtoch projektov.

Viac informácií o štruktúre pracovného plánu pre projekt UIA, ako aj o úlohe a povinnostiach expertov UIA je uvedených v Pokynoch UIA.

5.3 Rozpočtové položky a oprávnené výdavky

Všetky výdavky spojené s realizáciou projektov UIA sú oprávnené v súlade s Pokynmi UIA (pozri bod 4.2) a prerozdelené v príslušných rozpočtových položkách:

¹⁰ Spoločné ustanovenie nariadenia (EÚ) č. 1303/2013:
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

- Zamestnanci
- Kancelária a administratíva
- Cestovné a ubytovanie
- Externí odborníci a služby
- Vybavenie
- Infraštruktúra a stavebné práce

5.4 Doplňujúce úvahy: verejné obstarávanie audit a štátna pomoc

Partneri projektu, ktorí spĺňajú definíciu zadávateľa podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov o verejnom obstarávaní, musia dodržiavať platné pravidlá verejného obstarávania.

Výdavky uplatnené v projekte musí zauditovať kontrolór prvého stupňa (FLC). Stanovisko nezávislého kontrolóra musí zahŕňať zákonnosť a správnosť uplatnených výdavkov, poskytovanie produktov a služieb, správnosť uplatnených výdavkov a súlad výdavkov a činností s predpismi Spoločenstva a štátnej legislatívy. Keďže je FLC priamo menovaný a odmeňovaný iniciatívou UIA, projektové partnerstvo by nemalo predpokladať žiadne náklady na kontrolu (audit) pri nastavovaní rozpočtu projektu.

V záujme zachovania rovnakých podmienok pre všetky podniky pôsobiace na vnútornom trhu, musia byť schválené projekty navrhnuté v súlade s pravidlami štátnej pomoci tak, aby bola zaistená účinnosť verejných výdavkov a zabránilo sa narušeniu trhu, napríklad vytesňovaním súkromného financovania, vytváraním neefektívnych trhových štruktúr alebo zachovávaním neefektívnych podnikov.¹¹ Je potrebné dbať na to, aby sa zabezpečilo, že financovanie UIA nenarušuje hospodársku súťaž, ani nevedie k trhovým zásahom bez dostatočného dôvodu.

Konkrétnejšie, UIA je centrálny riadený nástroj EÚ, vykonávaný prostredníctvom nepriameho riadenia prostredníctvom povereného subjektu, Région Hauts-de-France. Európska komisia financuje mestské inovačné činnosti prostredníctvom EFRR (až do 80 % nákladov projektu), čo sa nepovažuje za zdroje kontrolované členskými štátmi a nespadá do rámca právnych predpisov o štátnej pomoci. Zvyšok (najmenej 20 % nákladov projektu) sa môže pokryť buď zo súkromných, alebo verejných príspevkov. Ak takéto príspevky pochádzajú zo súkromných zdrojov, nespádajú do kontextu zákona o štátnej

¹¹ Pre ďalšie pokyny týkajúce sa pojmu štátna pomoc, pozri oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc, ako je uvedené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ („NOA“) uverejneného na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

pomoci. Ak príspevky pochádzajú z verejných zdrojov a pokiaľ aktivity projektu nie sú hospodárske, financovanie týchto činností nebude predstavovať štátnu pomoc. Keď však ide o príspevky z verejných zdrojov členského štátu na projekty, ktoré zahŕňajú "hospodárske činnosti", teda ponuku tovarov a služieb na trhu, potom sa musia tieto projekty navrhnuť takým spôsobom, aby všetky verejné príspevky spĺňali pravidlá štátnej pomoci na všetkých úrovniach, a to buď na úrovni vlastníka, navrhovateľa a/alebo prevádzkovateľa projektu alebo zariadenia. V takýchto prípadoch by malo byť verejné financovanie v súlade s požiadavkami nariadenia o pomoci de minimis alebo s podmienkami stanovenými v nariadení o skupinových výnimkách (GBER) alebo rozhodnutia SGEI pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

Podrobné informácie o verejnom obstarávaní a štátnej pomoci sú uvedené v Pokynoch UIA.

6 Proces podávania žiadostí

Balík žiadosti pre piatu výzvu na predkladanie návrhov projektov UIA obsahuje nasledujúce:

- Súčasný referenčný rámec k dispozícii vo všetkých jazykoch EÚ. Upozorňujeme, že v prípade nezrovnalostí má prednosť anglická verzia.
- Technické pokyny pre platformu elektronickej výmeny (EEP)
- Podrobné pokyny na vyplnenie žiadosti sú k dispozícii online vo všetkých jazykoch EÚ v rámci systému EEP. Upozorňujeme, že v prípade nezrovnalostí má prednosť anglická verzia.

Pracovná verzia formulára žiadosti a potvrdenie je tiež k dispozícii ako pomocný nástroj v procese podávania žiadosti (textový dokument k dispozícii len v angličtine)

Okrem toho bude nutné zoširoka prekonzultovať Pokyny UIA (k dispozícii len v angličtine) ohľadom nosných pravidiel iniciatívy.

Úplnú dokumentáciu možno tiež nájsť na webovom sídle UIA, ktoré pokrýva všetky príslušné informácie.

Proces podávania žiadostí sa vykonáva 100 % bez papierových formulárov pomocou [platformy elektronickej výmeny \(EEP\)](#) UIA. **Žiadosť obsahuje formulár žiadosti a naskenované podpísané potvrdenie.** K formuláru žiadosti sa môže nahráť a pripojiť aj príloha. Môže to byť mapa znázorňujúca

oblasť podpory, graf, či infograf atď. Typ a veľkosť súboru, ktorý má byť pripojený, sú uvedené v pokynoch EEP.

Dôrazne sa odporúča, aby žiadatelia vyplnili formulár žiadosti v zrozumiteľnej angličtine, hoci je možné ho podávať v ktoromkoľvek z oficiálnych jazykov EÚ.

Treba poznamenať, že strategické a operačné hodnotenia predložených žiadostí bude prebiehať na základe anglickej verzie (budú preložené do angličtiny externým poskytovateľom služieb zmluvne viazaným zo strany stáleho sekretariátu (PS) v prípade, že je formulár žiadosti predložený v inom jazyku). PS nebude ručiť za kvalitu prekladu, preto je na ťarchu žiadateľov. Okrem toho zmluva o dotáciu, riadenie projektov, formálne podávanie správ, kľúčové výstupy a všetka komunikácia s povereným subjektom a PS budú musieť byť v angličtine.

Konečný termín na predloženie formulára žiadosti a potvrdenia je 12. 12. 2019 o 14:00 hod. SEČ.

7 Výberový proces

Po predložení je každá žiadosť predmetom výberového konania organizovaného podľa nasledujúcich krokov:

1. Kontrola oprávnenosti
2. Strategické hodnotenie
3. Operatívne hodnotenie

7.1 Kontrola oprávnenosti

Po ukončení výzvy vykoná PS kontrolu oprávnenosti všetkých prijatých žiadostí. Účelom tejto kontroly je:

- Overiť zhodu prijatej žiadosti a jej príloh s kritériami formálnej oprávnenosti
- Vyhnúť sa ďalšiemu posudzovaniu neoprávnených žiadostí
- Zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými návrhmi, ktoré majú byť vybrané na financovanie

Kritériá oprávnenosti UIA sú nasledovné:

1. Žiadosť bola podaná v elektronickej forme prostredníctvom EEP pred uplynutím lehoty uvedenej v referenčnom rámci tejto výzvy na predkladanie návrhov projektov
2. Žiadosť je kompletne vyplnená (vrátane všetkých povinných PB)

3. Žiadateľom je jeden správny orgán miestnej administratívnej jednotky (LAU) definovanej podľa stupňa urbanizácie ako mesto, obec či mestská časť s najmenej 50 000 obyvateľmi
ALEBO
Žiadateľom je združenie alebo zoskupenie správnych orgánov s právnym štatútom organizovanej aglomerácie zloženej z LAU, kde väčšina (viac ako 50 %) obyvateľov žije v LAU definovaných podľa stupňa urbanizácie ako mestá, obce či mestské časti a kde je celkový kombinovaný počet obyvateľov aspoň 50 000
ALEBO
Žiadateľom je združenie alebo zoskupenie správnych orgánov bez právneho štatútu organizovanej aglomerácie, kde sú všetky zapojené správne orgány (hlavný správny orgán a pridružené správne orgány) LAU definované podľa stupňa urbanizácie ako mestá, obce či mestské časti a kde je celkový kombinovaný počet obyvateľov (hlavný správny orgán plus pridružené správne orgány) najmenej 50 000
4. V prípade združenia alebo zoskupenia bez právneho štatútu organizovanej aglomerácie, sa v žiadosti uvedie hlavný správny orgán a pridružené správne orgány
5. Len pre súčasnú výzvu na predkladanie návrhov a len pre návrhy týkajúce sa témy Demografická zmena boli vidiecke LAU, ak existujú, zaradené do zoznamu pridružených správnych orgánov. V tomto prípade je minimálne množstvo 50 000 obyvateľov splnené všetkými LAU (hlavné a pridružené správne orgány) klasifikovanými ako veľkomestá, mestá a/alebo mestské časti.
6. Dodržiava sa lehota oprávnenosti: dátum ukončenia projektu dodržiava požiadavky výzvy a iniciatívy
7. Dodržiavajú sa maximálne rozpočtové požiadavky a princíp spolufinancovania
8. Všetci zúčastnení partneri (hlavný správny orgán, pridružené správne orgány a poskytovatelia služieb) sú z členských štátov EÚ
9. Žiadajúce správne orgány (hlavné správne orgány a/alebo pridružené správne orgány) sú zapojené iba v jednom návrhu projektu v rámci rovnakej výzvy na predkladanie návrhov.
10. Žiadajúce správne orgány (hlavné správne orgány a/alebo pridružené správne orgány) neboli vybrané a financované v rovnakej téme z predchádzajúcej výzvy UIA na predkladanie návrhov projektov
11. Riadne podpísané potvrdenie právneho zástupcu (hlavného) správneho orgánu sa nahrá do systému EEP.

Ak nebudú splnené všetky vyššie uvedené požiadavky, žiadosť nebude považovaná za oprávnenú a nepostúpi do ďalšieho procesu hodnotenia. Žiadatelia budú informovaní o rozhodnutí ohľadom svojej žiadosti (či postúpi alebo nie) na konci procesu kontroly oprávnenosti.

7.2 Strategické hodnotenie

Žiadosti, ktoré sú označené za oprávnené budú predmetom strategického hodnotenia, ktoré vykoná porota zložená z externých odborníkov. Strategické hodnotenie má 80% váhu v rámci celkového hodnotenia projektov a skladá sa z nasledujúcich kritérií:

- Inovatívnosť (40 % váha) – Do akej miery je žiadateľ schopný preukázať, že návrh projektu je nový (nebol pred tým odskúšaný a realizovaný v teréne príslušnej mestskej oblasti ani inde v EÚ) a že má jasný potenciál pre pridanú hodnotu?
- Partnerstvo (15 % váha) – Do akej miery je zapojenie kľúčových zúčastnených strán (prípadne pridružené správne orgány, poskytovatelia služieb a širšia skupina zúčastnených strán) relevantné pre realizáciu projektu?
- Merateľnosť (15 % váha) – Do akej miery prinesie projekt merateľné výsledky?
- Prenosnosť a rozširovanie (10 % váha) – Do akej miery sa bude dať projekt preniesť aj na iné mestské oblasti v Európe? Do akej miery ponúka projekt jasné vysvetlenie o tom, ako sa bude rozširovať v prípade úspešnosti?

Orientačné hodnotiace otázky pre každé kritérium sú uvedené v bode 3.2.2 Pokynov UIA.

Panel externých odborníkov taktiež overí, či projekty prispievajú k tematickým cieľom fondov ESI a spoločného strategického rámca, ako je stanovené v prvom odseku článku 9 CPR a či navrhujú integrované odpovede na konkrétne problémy a sú v súlade s princípmi udržateľného rozvoja miest. Európska komisia a poverený subjekt môžu rozhodnúť nevybrať projekt pre nedostatok príspevku, ak tieto princípy nie sú splnené.

V dôsledku strategického hodnotenia vypracuje skupina externých odborníkov vyhodnotenie žiadostí a zoradí ich. Po odsúhlasení EK budú žiadosti, ktoré prekročia určitú hranicu bodov, ďalej postúpené na operatívne hodnotenie. Žiadatelia budú informovaní o rozhodnutí ohľadom svojej žiadosti (či postúpi alebo nie) na konci procesu strategického hodnotenia.

7.3 Operatívne hodnotenie

Operatívne hodnotenie vykonáva PS a predstavuje 20 % váhu v celkovom hodnotení projektu. Hlavným cieľom operatívneho hodnotenia je posúdiť kvalitu návrhu (vrátane zdôvodnenia projektu, uskutočniteľnosti, konzistencie a súdržnosti pracovného plánu, kvality navrhovaných riadiacich štruktúr, súdržnosti a primeranosti rozpočtu, kvality navrhovaných komunikačných činností).

Orientačné hodnotiace otázky pre kritérium „kvality“ sú uvedené v bode 3.2.3 Pokynov UIA.

Po operatívnom hodnotení sa stretne výberová komisia zložená z povereného subjektu a Európskej komisie, aby urobila konečný výber. EK poskytne konečnú dohodu o tom, ktoré projekty boli vybrané. Žiadatelia budú informovaní o rozhodnutí na konci procesu operatívneho hodnotenia.

7.4 Hodnotiaci bodovací systém

Body od 1 do 5 budú pridelené každému váženému kritériu, na základe čoho sa určí priemerný počet bodov na projekt.

Podrobné informácie o hodnotiacom bodovacom systéme sú uvedené v bode 3.2.4 Pokynov UIA.

Bodovací systém bude aplikovaný s prihliadnutím nielen na konkrétny význam každého návrhu projektu, ale aj v duchu výberového konania porovnávajúceho ďalšie návrhy projektov predložených v rámci rovnakej výzvy na predkladanie návrhov. Z tohto dôvodu žiadatelia projektových návrhov, ktorí nie sú v užšom výbere operatívneho hodnotenia alebo neboli nakoniec schválení, nedostanú bodovanie, ale iba podrobný komentár pre všetky hodnotené kritériá.

8 Ako získať pomoc

Zamestnanci PS budú pripravení pomôcť žiadateľom s prípadnými technickými otázkami, ktoré môžu mať v priebehu výzvy na predkladanie návrhov. Kontaktné údaje sú uvedené na webovej stránke UIA. Okrem toho:

- PS bude tiež organizovať niekoľko seminárov pre žiadateľov v rôznych mestách po celej Európe. Termíny a miesta konania seminárov pre žiadateľov nájdete v kapitole „Events“ (Udalosti) na stránke UIA. Počas týchto seminárov budú mať účastníci možnosť rezervovať si dvojstranné stretnutia s členmi PS a/alebo zástupcami EK s cieľom diskutovať o ich nápade na projekt.

- Na webovom sídle UIA boli zverejnené webináre o špecifických aspektoch vývoja a odovzdávania projektov.
- Uskutočnia sa aj online zasadnutia na kladenie otázok, ako aj dvojstranné konzultácie. Viac informácií bude možno získať na internetovom sídle UIA.

9 Kľúčové dátumy

- 16. 9. 2019 – Spustenie piatej výzvy na predkladanie návrhov
- 10/2019 – 12/2019 – Semináre a online konzultácie pre žiadateľov
- 12. 12. 2019 – Termín na predkladanie žiadostí
- 06/2020 – Predbežný dátum konečného rozhodnutia na schválenie projektov
- 1. 7. 2020 – Oficiálny dátum začiatku pre všetky schválené projekty

Tešíme sa na Vaše návrhy projektov už čoskoro!